

Securitatea sistemelor distribuite

Securitatea in sisteme distribuite

Securitatea — aspecte tratate in acest curs

- comunicatiei intre utilizatori si/sau procese situate in calculatoare diferite
- accesului un utilizator/proces utilizeaza doar serviciile/resursele la care are dreptul (autorizare)
- gestiunea securitatii (cheilor, utilizatorilor, grupurilor)

Sistemele distribuite sunt mai vulnerabile

- control descentralizat
- accesul se face de la distanta
- tot mai multe aplicatii critice (Internet banking) sunt distribuite

Universitatea Politehnica Bucureşti - Facultatea de Automatică și Calculatoare Securitatea

Probleme de securitate (ce inseamna securitatea?)

- Confidentialitate
- Integritate acopera
  - integritatea datelor
  - integritatea originii (autentificarea)
- Disponibilitate

Tipuri de amenintari

Atac	Canal	Obiect
Inspectie	Citire continut mesaj	Citire date continute de obiect
Fabricare	Inserare mesaj	Parodiere obiect
Modificare	Schimbare mesaj	Schimbare date incapsulate
Intrerupere	Prevenirea transferului	Denial of service

13.0 Information Policies

13.2 Policy on the Use of Information Technology Resources

Information technology policies ensure that everyone's use of the Institute's information technology resources supports its educational, research, public service, and administrative mission in the best possible way. Effective support of the Institute's mission requires complying with relevant legal, contractual, professional, and policy obligations whenever information technology resources are used. Effective support also means that individuals not interfere with the appropriate uses of information technology resources by others.

This policy broadly covers all of the Institute's information technology resources – hardware, software, and content; this includes but is not limited to electronic networks, systems, computers, devices, telephones, software, data, files, and all content residing in any of these (referred to as "IT resources"). This policy applies to all records of the Institute and to the information in those records, regardless of the form or the location.

13.2.1 Privacy and Confidentiality of Institute Records

All members of the MIT community are responsible for ensuring that their handling of information about individuals is consistent with the Institute's policy on privacy of personal information (see <u>Section 11.2 Use of Personal Information</u>). In addition, other Institute records (that is, records that do not contain personal information) must be handled with due regard for privacy and confidentiality concerns. (See <u>Section 13.2.2.2 Security of Information</u> and <u>13.2.4 Privacy of Electronic Communications</u>, <u>Electronic Files</u>, and <u>Other Files</u>).

13.2.2 Information Preservation and Security

13.2.2.1 Preservation of Information

MIT has an obligation to provide accurate, reliable information to authorized recipients and to preserve vital records (see <u>Section 13.3 Archival Policy</u>). MIT is increasingly dependent on the accuracy, availability, and accessibility of information stored electronically and on the computing and networking resources that store, process, and transmit this information. Records created and maintained in electronic form are included in the Institute's definition of archival materials. In addition, upon direction from the Office of the General Counsel, records must sometimes be preserved for prescribed periods of time for litigation or other legal purposes.

13.2.2.2 Security of Information

Individuals who manage or use IT resources required by the Institute to carry out its mission must take reasonable steps to protect them from unauthorized modification, disclosure, and destruction. Data and software are to be protected, regardless of the form, medium, or storage location of the information. The level of protection shall be commensurate with the risk of exposure and with the value of the information and of the IT resources.

Some information has additional legal protection, like certain medical information, education records (see Section 11.3 Privacy of Student Records), certain financial records, and specific categories of personal information covered in MIT's Written Information Security Program. As described in the Written Information Security Program, departments that regularly use specified categories of personal information should have written procedures on

Protecting that data, and should also implement specific procedures concerning how that data is destroyed when no longer needed.

13.2.3 Responsible Use of IT Resources

13.2.3.1 Approved Use of IT Resources

All members of the MIT community are obligated to use MIT's IT resources in accordance with applicable laws, with Institute policies (including its policy against harassment, and its standards of honesty and personal conduct), and in ways that are responsible, ethical, and professional. Users of MIT's network must also comply with the MITnet Rules of Use.

The use of MIT's IT resources is restricted to Institute business and incidental personal use. Incidental personal use may not interfere with MIT work, nor may it result in additional direct cost to MIT. MIT's computers and other IT resources must be used in a manner consistent with MIT's status as a non-profit organization, and so, for example, cannot be used for the benefit of personal businesses or other organizations unless permitted by MIT policy (for example, permitted under <u>Section 4.5 Outside Professional Activities</u>) or otherwise authorized. Unauthorized access to and use of MIT's IT resources violates this policy.

13.2.3.2 Interference with IT Resources

Members of the Institute community should not take unauthorized actions to interfere with, disrupt, or alter the integrity of MIT's IT resources. Efforts to restrict or deny access by legitimate users of the Institute's IT resources are unacceptable. Individuals should not use MIT facilities to interfere with or alter the integrity of any IT resources, irrespective of their location.

<u>Destruction</u>, alteration, or disclosure without authorization of data, programs, or other content, that belongs to others but that is accessed through MIT's <u>IT resources is also prohibited</u>. MIT may block an individual or group's access to its IT resources in order to protect its IT resources and the information contained in them.

13.2.4 Privacy of Electronic Communications. Electronic Files. and Other Files

As noted in <u>Section 13.2.2.2 Security of Information</u>, members of the MIT community should exercise caution to protect information (and particularly personal information) from unauthorized disclosure. Particular caution should be used with electronic communications, because of the ease with which such communications can be distributed and due to concerns about unauthorized access. Unauthorized interception of email and other electronic communications is prohibited by MIT policy and may also violate state and federal law.

For legitimate business reasons, representatives of the Institute may need to access electronic or other records (including paper files) without the consent of the individuals having custody of them; examples of these business reasons include access required by law, where the individual is unavailable due to illness, in the course of an investigation, or in cases of alleged misconduct. Departments, labs, or centers may determine additional reasons for access, for example, due to sponsor requirements (as at Lincoln Laboratory). Any member of the MIT community who accesses information from records maintained by another individual without the individual's consent must seek prior approval from the applicable <u>Senior Officer</u> or his or her designee for such access and related disclosure; the Senior Officer or designee may consult the Office of the General Counsel. This process applies to requests for access from an outside entity or from another office within MIT.

13.2.5 Third-Party Products and Services

13.2.5.1 Restrictions on Use of Certain IT Resources from Outside Sources

<u>Special restrictions are often placed on the use of IT resources — such as hardware, software, databases, and documentation — acquired from outside sources.</u> Use of such IT resources may be further restricted by patent law, as a trade secret, or by contract in the form of a license or other agreement. Members of the MIT community are required to abide by the restrictions imposed by law or by contract on IT Resources acquired for use at the Institute. Any individual who arranges for authorized distribution of information technology products and services from outside sources must advise the people having access to the products and services of all the associated usage restrictions.

13.2.5.2 Copyright

Unless it has been placed in the public domain, most third-party software is protected by copyright law and may be subject to restrictions on use, copying, and distribution. More information on copyright can be found at <u>Section 13.5 Reproduction of Copyrighted Materials</u>.

Construire sistem sigur - etape

1. Specificarea politicii de securitate (cerinte)

Politica - Ce actiuni sunt permise unei entitati (utilizator, serviciu, masina, proces etc.)

Exemplu: Globus

- Exista mai multe domenii administrative cu politici diferite
- Operatii locale conform politicii locale
- Operatii globale controlul accesului este subiectul securitatii locale
  - identificatorul initiatorului sa fie cunoscut local
    - autentificarea globala tine loc si de autentificare locala
    - cer autentificare mutuala
    - entitatile pot delega privilegii proceselor
- Pentru procese din acelasi domeniu si actionand in contul aceluiasi utilizator - credentialele pot fi partajate in grup

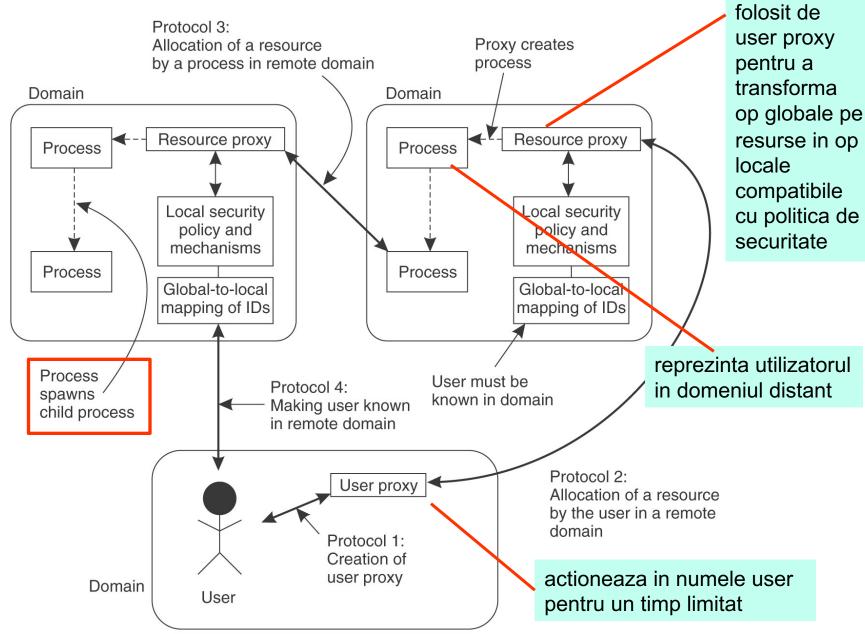

2. Alegerea mecanismelor de securitate

- Focus pe operatii globale
- Ex. Globus
  - Reprezentarea unui utilizator intr-un domeniu la distanta
  - Alocarea resurselor dintr-un domeniu la distanta, utiliz. sau proxy

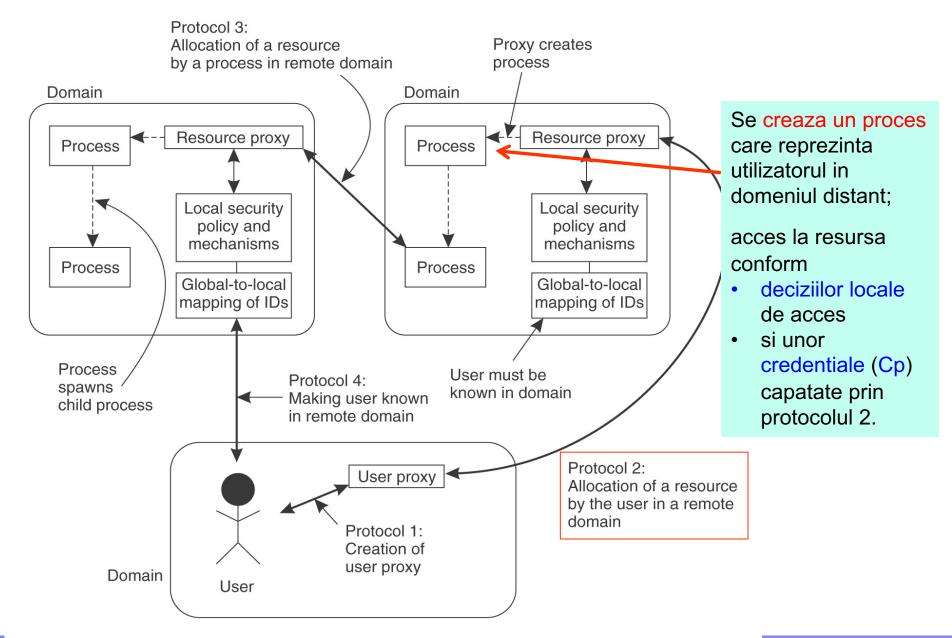
3. Implementarea (entitati si protocoale)

Protocolul 2 – alocare resurse

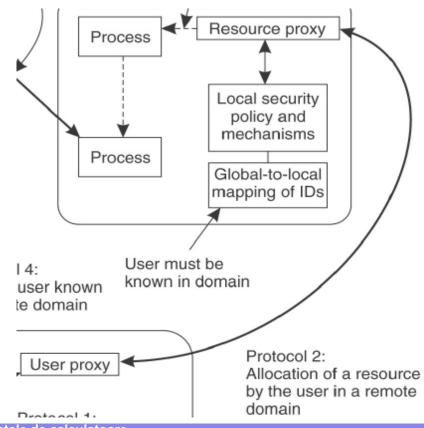

TOUTEHMIC P

Protocolul 2 continuare

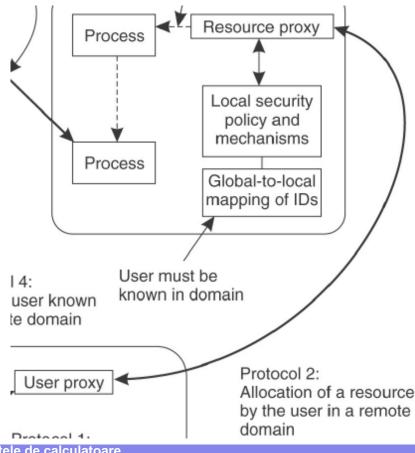
- user proxy UP si resource proxy RP se autentifica reciproc folosind certificate Cup and Crp. RP verifica daca credentialele UP nu au expirat.
- 2. UP trimite RP o cerere de alocare semnata SigUP (specificatie alocare).
- 3. RP verifica daca UP este autorizat local sa faca alocarea resursei.
- 4. Daca da, RP creaza un tuplu RESOURCE-CREDENTIALS continand numele utilizatorului, numele resursei etc.

Protocolul 2 – continuare

- 5. RP paseaza securizat RESOURCE-CREDENTIALS lui UP.
- 6. UP examineaza RESOURCE-CREDENTIALS si, daca o aproba, semneaza tuplul producand Cp, credentialele pentru resursa ceruta.
- 7. UP paseaza securizat Cp lui RP.
- 8. RP aloca resursa si paseaza Cp noului proces. (acest transfer tine cont ca RP si procesul sunt in acelasi domeniu de incredere.)

Trusted Computer Base (TCB)

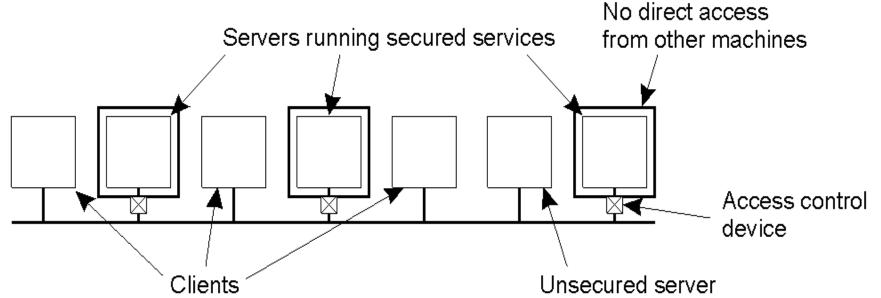
Totalitatea componentelor si mecanismelor software si hardware cerute pentru a implementa o politica de securitate

Principiul RISSC (Reduced Interfaces for Secure System Components) aplicat pentru securizarea sistemelor distribuite.

- orice server cu cerinte critice de securitate este plasat pe o masina separata, izolat de sistemele utilizatorului
- clientii si aplicatiile pot accesa serverul doar prin interfete de retea sigure.

Solutie similara: Containerele - cresc gradul de securitate prin izolare

ex. SELinux si CoreOS; Docker

4. Asigurare ca mecanismele functioneaza corect

Metode formale

- aplicare in toate etapele: specificare, proiectare, implementare
- Increderea (trust) convingerea ca entitatea realizeaza politica de securitate pentru care a fost conceputa
  - caracteristica generala legata de perceptia subiectului: exista mai multe grade de incredere
  - prin contrast, securitatea este caracteristica binara a obiectului,
     care poate fi sigur sau nu
- Pentru credibilitate, evaluarea (assessment) produselor se face
  - in Conformitate cu standardele (ex. ITSEC Information Technology Security Evaluation Criteria)
  - de catre experti neutri

Criterii de evaluare

- **TCSEC** Trusted Computer System Evaluation Criteria
  - cunoscut ca Orange Book (USA), standard DoD
- ITSEC Information Technology Security Evaluation Criteria
  - publicata in 1990 de Franta, Germania, Olanda si UK
- Common Criteria Common Criteria for Information Technology Security Evaluation
  - standard ISO/IEC 15408 din 2005
  - derivat din ITSEC, TCSEC, CTCPEC (standard Canadian)
  - revizuit in 2009 (ISO/IEC 15408-1:2009) si confirmat in 2015

Common Criteria

Clasifica produsele IT dupa nivelul de incredere (**Evaluation Assurance Level**, EAL1 - EAL7)

- EAL1: Functionally Tested
- EAL2: Structurally Tested
- EAL3: Methodically Tested and Checked
- EAL4: Methodically Designed, Tested, and Reviewed
- EAL5: Semiformally Designed and Tested
- EAL6: Semiformally Verified Design and Tested
- EAL7: Formally Verified Design and Tested

Autentificarea

Protocoale analizate

RADIUS - Remote Authentication Dial In User Service

 Protocol de Autentificare, Autorizare si Accounting pentru accesul la retele de pe echipamente mobile (Network Access si IP Mobility)

SECURE RPC

 Protocol pentru Autentificare si Confidentialitate in apelurile de proceduri la distanta

KERBEROS

 Protocol pentru Autentificare, Autorizare si Confidentialitate intrun sistem distribuit

TOLITEHA/C

RADIUS - Remote Authentication Dial In User Service

Standard "de facto" pentru autentificarea, autorizare si contabilizare (AAA – Authentication, Authorization, Accounting) pentru utilizatorii care se conecteaza la- si folosesc servicii de retea

Ulterior, standard IETF (Internet Engineering Task Force)

Folosit de ISP-uri si intreprinderi pentru gestiunea accesului la Internet si retele private, retele wireless, servicii e-mail integrate etc.

Folosit la distanta pe legaturi telco (de ex pentru mobilitate IP).

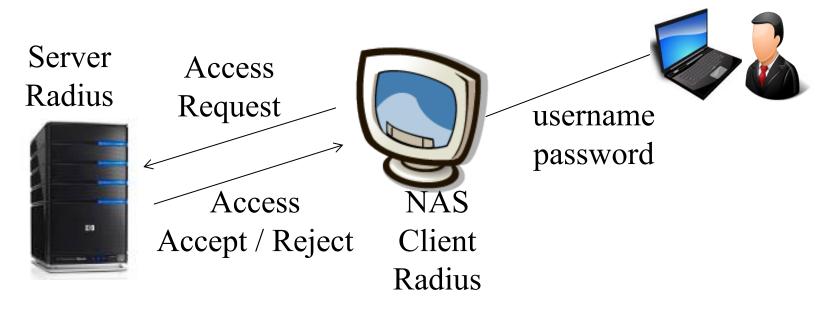
Contabilizeaza resursele utilizate intr-o sesiune (timp, pachete ...)

RADIUS

Protocol

- 1. Utilizatorul intra in retea prin modem.
- 2. RADIUS client (NAS Network Access Server) cere username si password.
- 3. RADIUS client trimite Access Request (codificat MD5).
- 4. RADIUS server autentifica utilizatorul si trimite Access Accept sau Access Reject la RADIUS client.

Pachetul RADIUS

Code	Description	Code	Description
1	Access-Request	2	Access-Accept
3	Access-Reject	4	Accounting-Request
5	Accounting-Response	11	Access-Challenge
12	Status-Server (experimental)	13	Status-Client (experimental)
255	Reserved		

Actiuni client

Creaza pachet Access-Request care include cel putin <u>atributele</u> User-Name si User-Password.

Identifier-ul cererii este generat de client

Pachetul Access-Request contine Request Authenticator, RA (16 octeti alesi aleator).

Doar User-Password protejat:

- Client si server partajeaza un secret S.
- Password impartit in blocuri de 16-octeti p1, p2, ... pn (cu ultimul bloc completat la 16 octeti)
- Blocurile de text cifrat sunt obtinute astfel:

```
c1 = p1 XOR MD5(S + RA)
c2 = p2 XOR MD5(S + c1)
.
.
cn = pn XOR MD5(S + cn-1)
```

Atributul User-Password contine c1+c2+...+cn

(+ denota concatenarea).

Actiuni server plus client

Server

- Primeste pachet RADIUS Access-Request.
- Verifica daca are secret partajat cu clientul (daca nu, ignora).
- Obtine password neprotejat (procedura similara client).
- Foloseste BD autentificare pentru validare username si password.
  - password valid => creaza pachet Access-Accept
  - password invalid => creaza Access-Reject.
  - Adauga Response Authenticator in camp Authenticator.

```
ResponseAuth = MD5(Code+ID+Length+RequestAuth+Attributes+Secret) (+ denota concatenarea).
```

Client

Gaseste cererea corespunzatoare raspunsului (cf. Identifier)

Calculeaza ResponseAuth (repetand operatii server) si compara rezultat cu camp din raspuns) – ignora daca nu corespund.

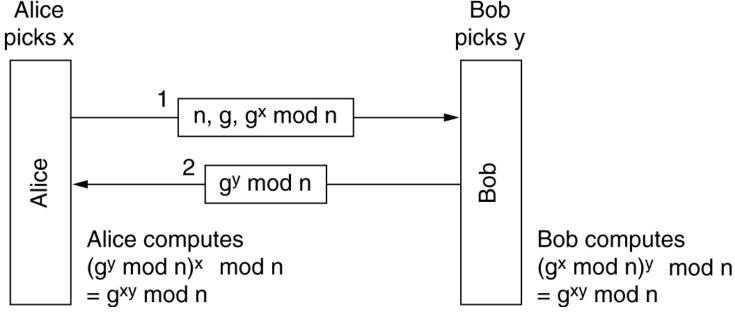
Secure RPC

Dezvoltat de Sun pentru sistemul de operare. Bazat pe o combinatie de chei publice si chei secrete

- DES pentru criptarea datelor
- Diffie-Hellman pentru autentificare

```
n, g – numere mari n prim si (n-1)/2 prim g intreg cu proprietatea: orice p intre 1 si n-1 inclusiv poate fi scris ca p = g^k \mod n. x nu poate fi calculat din g^x \mod n
```


Secure RPC - caracteristici

Fiecare principal (utilizator, calculator) are o pereche de chei (pastrate intr-o BD impreuna cu numele utilizatorului):

- Publica, pastrata in clar
- Secreta, pastrata in forma criptata DES cu password-ul principal-ului.

Un principal:

- Isi probeaza identitatea aratand ca poate decripta cheia secreta criptata
- Combina cheia secreta cu cheia publica a partenerului, ambii ajungand independent la o cheie de sesiune (SK) comuna, cunoscuta
- Aceasta cheie este folosita pentru a stabili o cheie de conversatie (CK).

Secure RPC – Local Login

 $U \rightarrow C: U, PW$

C: 1. Regaseste din baza de date publica de chei o inregistrare user continand: username, cheia publica user, {cheia secreta user}_{PW}

2. Decripteaza cheia secreta folosind PW si memoreaza cheia secreta in procesul keyserver

Unde:

U user

C client

PW password

Protocol folosit ptr autentificare client

- 1. C: 1. Primeste cheia publica server de la baza de date publica de chei
  - 2. Genereaza session key $(SK)_{c,s}$ pentru utilizare intre client si server
- 2. $C \rightarrow S$: trimite C, $\{CK\}_{SK(c,s)}$, $\{window\}_{CK}$, $\{t_1, window+1\}_{CK}$
- 3. S: 1. Primeste cheia publica a clientului de la BD publica de chei
  - 2. Genereaza cheia de sesiune (SK)_{c,s} folosita intre client si server
  - 3. Decripteaza cheia de conversatie CK folosind SK
  - 4. Decripteaza t₁, window si window+1
  - 5. Memoreaza intr-o tabela de credentiale, cu indexul ID: C, CK, window, t₁
- 4. $S \rightarrow C$: $\{t_1 1\}_{CK}$, ID
- 5. C: Memoreaza ID si CK in procesul key server

Unde:

C/S client / server

CK cheia de conversatie

window timpul de viata al cheii CK

SK cheia secreta generata de client si server amprenta de timp originala t₁

Tratare cereri dupa autentificare

6. $C \rightarrow S$: ID, $\{t_n\}_{CK}$

7. $S \rightarrow C$: $\{t_n - 1\}_{CK'}$ ID

Unde:

C client

S server

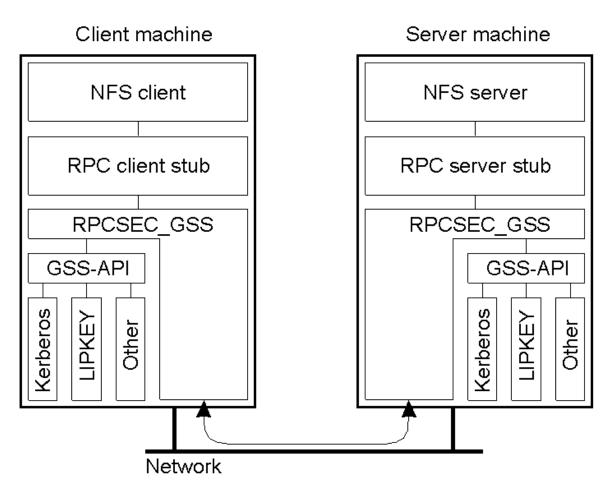
CK cheia de conversatie

ID index client

t_n amprenta de timp curenta

Universitatea Politehnica București - Facultatea de Automatică și Calculatoare Secure RPC in NFS versiunea 4

GSS – Generic Security Service Incorporeaza cai standard de securitate (Kerberos, LIPKEY - Low Infrastructure Public Key)

Kerberos

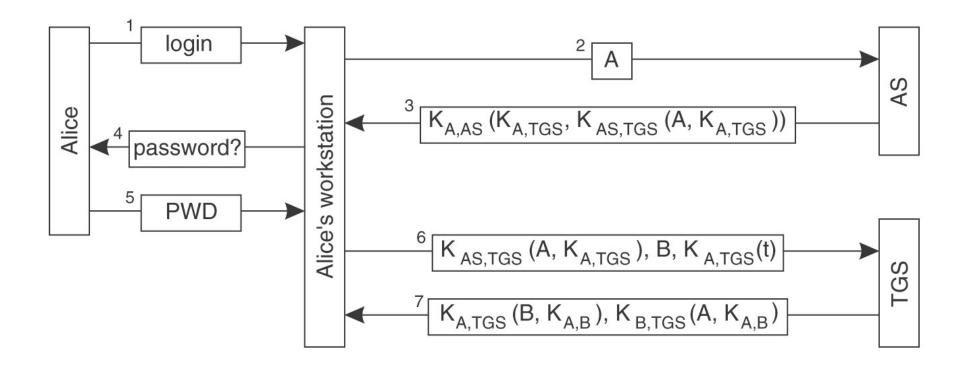
Protocol autentificare dezvoltat in proiectul Athena la MIT

Sistem de securitate care ofera:

- Autentificare
- Autorizare
- Confidentialitate mesaje

Autentificarea in Kerberos

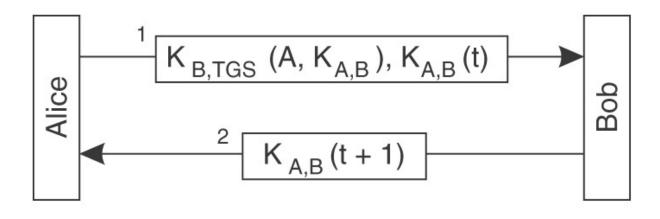

AS – Authentication Server TGS – Ticket Granting Server B – serviciu folosit de Alice A – login name Alice password folosit ptr decriptare mesaj 3 PWD – password

Invocarea serviciului

Securitatea sistemelor distribuite

Partea a 2-a

Controlul Accesului

Bazat pe 2 premise

- identificarea corecta a utilizatorului
  - facuta prin autentificare
  - nici un utilizator sa nu poata lua drepturile de acces ale altuia
- protejatarea informatiei despre drepturile de acces contra modificarilor neautorizate

Controlul Accesului – Elemente de baza

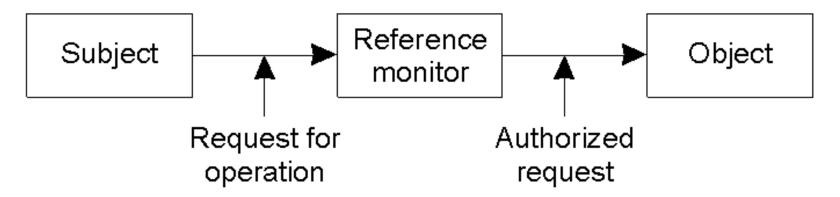
Problema: Are subjectul s dreptul de access a la objectul o?

- Tuplul (s, o, a) constituie Autorizatia

Solutia: Controlul accesului este o functie f (s, o, a) care intoarce *true* sau *false*

Reference monitor implementeaza aceasta functie

- toate cererile senzitive trec prin Reference monitor
- monitorul decide daca operatia poate continua

Clasificarea modelelor de acces

Model de securitate

- o reprezentare mai precisa si mai detaliata a unei politici de securitate
- folosit ca referinta pentru construirea securitatii si pentru evaluarea ei

Clasificare dupa posibilitatea de transfer al drepturilor

- Discretionare Discretionary Access Control (DAC)
  - utilizatorii pot transfera altora drepturile pe care le detin
- Mandatorii Mandatory Access Control (MAC)
  - utilizatorii nu pot transfera drepturile pe care le detin

Clasificare dupa obiectul controlat

- fluxul informatiilor
  - modele multinivel
- accesul la informatii
  - matrice de acces,
  - RBAC Role Based Access Control

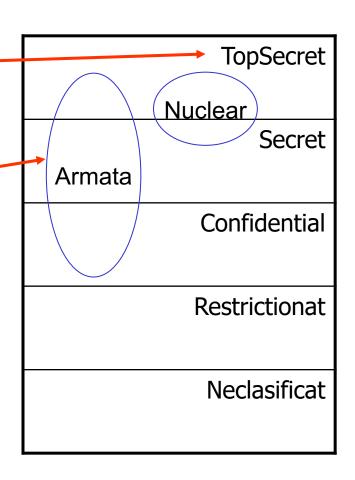
Universitatea Politehnica București - Facultatea de Automatică și Calculatoare Model de confidentialitate multinivel

Fiecare object

- are un nivel de senzitivitate sau rang: top secret, secret, ...
- este asociat cu unul sau mai multe proiecte (compartimente)
  - accesul este permis celor care "trebuie sa stie" pentru ca lucreaza in proiectul respectiv

Clasa de acces a unui obiect este combinatia < rang, compartimente >

Exemple

C1 = (TopSecret, {Nuclear, Armata})

C2 = (TopSecret, {Nuclear})

C3 = (Confidential, {Armata})

Fiecare subject

- are o autorizare (clearance) exprimata ca o clasa de acces <rang, compartimente>
  - la ce nivel de senzitivitate are acces
  - in ce proiecte lucreaza

Accesul unui subiect la un obiect se bazeaza pe relatia de dominanță intre clase de acces

- Ci domina Ck (sau Ck este dominat de Ci), Ci ≥ Ck ⇔ rang (Ci) ≥ rang (Ck) si compartimente (Ci) ⊇ compartimente (Ck)
- Ci domina strict Ck, Ci > Ck ⇔
   rang (Ci) > rang (Ck) si
   compartimente (Ci) ⊃ compartimente (Ck)
- Ci si Ck sunt incomparabile Ci <> Ck daca nici Ci <u>></u> Ck nici Ck <u>></u> Ci

Exemple

Clase de acces

```
C1 = (TopSecret, {Nuclear, Armata})
C2 = (TopSecret, {Nuclear})
C3 = (Confidential, {Armata})
C1 > C2
C1 > C3
          TopSecret > Confidential si
          {Nuclear, Armata} ⊃ {Armata}
C2 < > C3
```

Controlul accesului: Exemplu

Rang	Subiect	Obiect
Top secret Secret Confidential Neclasificat	Ion, Rodica Sanda, Vasile Costi, Ioana Mara, Mihai	Fisiere de personal Fisiere e-mail Fisiere log Fisiere numere telefon

Senzitivitatea scade de sus in jos

Un singur compartiment

Cerinta 1 - Subiectii au acces doar la informatia pentru care au clasa de acces necesara

- Ioana nu are acces la Fisiere de personal
- Rodica are acces la toate fisierele

Cerinta 2 – Informatia sa nu se scurga spre clase de acces inferioare

 Rodica poate citi Fisiere de personal dar nu trebuie sa le poata scrie in Fisiere log pentru accesul Ioanei

Modelul Bell-La Padulla (BLP)

Pastreaza secretul - previne divulgarea neautorizata a informatiei; ex. secrete militare

Securitatea simpla (no-read-up)

- Subiectele au acces doar la informatia pentru care au clasa de acces necesara
- Formal: Un subiect s are acces *read* la un obiect o doar cand clasa subiectului domina clasa obiectului

$$C(s) \geq C(o)$$

Proprietatea Star (*) (no-write-down)

- Previne fluxul de informatie inspre obiecte cu clase de acces inferioare sau incomparabile
- Formal: Un subiect s care are acces read la un obiect p, poate avea acces write la un obiect o doar cand clasa de acces a lui o domina clasa lui p

$$C(o) \ge C(p)$$

Modelul de integritate Biba

Defineste nivele de integritate (I) analoage nivelelor de senzitivitate. Regulile sunt insa diferite.

Integritatea simpla

 Subiectul s poate modifica (acces write) un obiect o doar daca o are integritatea mai mica

$$I(s) \ge I(o)$$

 Justificare: un subiect s cu integritate mai mica ar scadea integritatea obiectului o modificat de el

Proprietatea-*

Daca subiectul s are acces read la obiectul p cu integritatea
 I(p), atunci el poate avea acces write la obiectul o doar daca

$$I(p) \ge I(o)$$

 Justificare: un obiect p cu integritatea mai mica ar scadea integritatea obiectului o

Caracteristici comune

Modelele Bell La-Padula si Biba

- nu specifica modul de definire sau de modificare a claselor de acces si de autorizare
- nu trateaza delegarea sau transferul drepturilor de acces

Topicile sunt tratate de alte modele

- ideea generala (Graham-Denning):
  - definirea unei matrice de acces care sa specifice drepturile de acces pentru fiecare combinatie de subiecte si obiecte

Exemplu matrice de acces

Drepturile proceselor P1 si P2 asupra

fisierelor f1 si f2

proceselor P1 si P2

	f1	f2	P1	P2
P1	read	read	read	write
	write		write	
	own		execute	
			own	
P2	append	read	read	read
		own		write
				execute
				own

Modelul Graham - Denning

Modelul este definit in termeni de stari si tranzitii

- o stare este reprezentata de o matrice de drepturi
- tranzitiile intre stari sunt descrise prin actiuni executate de subiecti

subjecti $S = \{s1,...,sn\}$ objecte $O = \{o1,...,om\}$ drepturi $R = \{r1,...,rk\}$

intrari $A[s,o] \subseteq R$ drepturile din $\{r1,...,rk\}$ pe care subiectul s

le are asupre obiectului o

Graham-Denning

drepturile sunt definite ca

- actiuni A [s,o] pe care subiectul s le poate executa asupra obiectului o
- actiuni A[si,sj] pe care subiectul si le poate executa asupra subiectului sj

	o_1	 O_m	s_1	 S_n
s_1				
s_1 s_2				
S_n				

Proprietari si controlori

- fiecare object are un subject propietar (owner) cu drepturi speciale
- fiecare subject are un alt subject cu drepturi speciale (controlor)

Modelul propune un set fix de actiuni primitive executate de subjectul x;

In urmatorul tabel:

- r reprezinta un drept
- r* inseamna ca dreptul r transmis de x lui s este
   transferabil, adica s poate transfera r sau r* altor subiecte

Actiuni primitive

Actiune	Preconditie	Efect
create object o	_	Adauga coloana o la A; adauga <i>Owner</i> la A[x,o]
delete object o	Owner in A[x,o]	Sterge coloana o
create subject s	_	Adauga linia s si col s la A; adauga <i>Control</i> la A[x,s]
delete subject s	Control in A[x,s]	Sterge linia s si col s
read access rights of s on o	Control in A[x,s] sau Owner in A[x,o]	Citeste A[s,o]
grant access right r to s on o	Owner in A[x,o]	Adauga r la A[s,o]
delete access right r of s on o transfer right r or r* to s on o	Control in A[x,s] sau Owner in A[x,o] r* in A[x,o]	Sterge r din A[s,o] Adauga r sau r* la A[s,o]
		Auauya i sau i la A[s,0]

Model Harrison-Ruzzo-Ullman – HRU

Harrison-Ruzzo-Ullman (HRU) bazat pe:

- S set de subiecte
- O set de obiecte
- R set de drepturi de acces
- O matrice de acces $M = (M_{so})_{s \in S, o \in O}$
- intrarea M_{so} este un subset din R specificand drepturile subiectului s asupra obiectului s sau asupra unui alt subiect s'

Operatii primitive simple din care se pot construi comenzi

- enter r into M_{so}
- delete r from M_{so}
- create subject s'
- delete subject s'
- − create object o
- − delete object o

Controlul drepturilor de acces se face la nivelul comenzilor

Comenzi

Comenzile sunt combinatii de actiuni primitive; au formatul:

command
$$c(x_1,....,x_k)$$

if r_1 in M_{s_1,o_1} and
if r_2 in M_{s_2,o_2} and
:
if r_m in M_{s_m,o_m}
then $op_1,....,op_n$

end

 $s_1,...,s_m$ si $o_1,...,o_m$ sunt subject si object care apar in lista de parametri $x_1,...,x_k$

Daca toate conditiile sunt indeplinite atunci se executa lista de operatii

Sunt acceptate si comenzi mono-operatie

Exemple

Crearea unui fisier: s creaza o si devine proprietar command CREATE_FILE(s,o) create object o enter own into *M[*s,o*]* end CREATE_FILE

Transferul unui drept; de ex "read": s1 da un drept lui s2

command CONFER_READ(s1,o,s2) if own $\in M[s1,o]$ then enter read into M[s2,o] end CONFER_READ

Revocarea unui drept; de ex "write":

command REVOKE_WRITE(s1,o,s2) if (own $\in$ M[s1,o]) and (write $\in$ M[s2,o]) then delete write from M[s2,o] end REVOKE_WRITE

Ce rezolva HRU - Sisteme de Protectie

Un sistem de protectie:

Set finit de subiecti, obiecte, drepturi si comenzi

Un sistem de protectie este unul stari-tranzitii

- Fiecare stare este reprezentata de o instanta a matricei de acces
- comenzile fac tranzitia de la o stare la alta

Definitie scurgere drepturi. O stare M lasa sa se scurga dreptul r daca exista o comanda c care adauga dreptul r intr-o intrare din M care anterior nu continea r. Mai precis:

- exista s si o astfel ca r ∉ M_{so} si
- dupa executia comenzii c, r∈ M'_{so}

Definitie *stare sigura*. O **stare** *M* intr-un sistem de protectie este **sigura** relativ la un **drept** *r* daca nicio secventa de comenzi nu poate transforma *M* intr-o stare in care se scurge *r*.

Nota: Faptul ca un drept se poate "scurge" nu este neaparat rau; multe sisteme permit subiectilor sa delege drepturi de acces altor subiecti

Exemplu de sistem "nesigur"

Fie comenzile:

```
command grant_execute (s,p,f)
  if own in M<sub>s,f</sub>
  then enter execute into M<sub>p,f</sub>
end

command modify_own_right (s,f)
  if execute in M<sub>s,f</sub>
  then enter write into M<sub>s,f</sub>
end
```

Exemplu

Bob a dezvoltat o aplicatie P1 si vrea ca ea sa fie executata de alt utilizator (Tom) dar nu modificata de acesta

Sistemul anterior este nesigur; permite urmatoarea secventa:

- Bob: grant_execute (Bob, Tom, P1)
- Tom: modify_own_right (Tom, P1)

face ca in M, intrarea $M_{Tom,P1}$ sa contina dreptul de acces write

Siguranta in modelul HRU

Problema sigurantei poate fi formulata astfel:

Este decidabil daca un *subiect* ar putea obtine vreodata un anumit *drept* relativ la un *obiect*?

Teorema. Data fiind matricea de acces M si dreptul r, verificarea sigurantei lui M relativa la r este o problema nedecidabila in cazul general.

Problema sigurantei

- este decidabila pentru sisteme de protectie monooperatie
- nu este intotdeauna decidabila pentru alte tipuri de sisteme de protectie
  - protectia in UNIX cere mai mult de o operatie per comanda

Siguranta in modelul Take-Grant

Modelul are patru operatii primitive

- reprezentate prin grafuri
  - subjecti si objecte -> noduri
  - drepturi -> arce etichetate, orientate de la subiect la obiect

Urmatoarele operatii sunt executate de subiectul s

Delegare drepturi

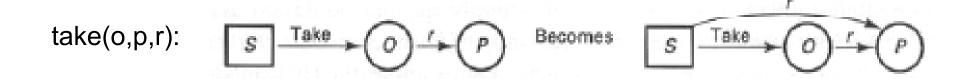
Subiectul s "deleaga" lui o dreptul de acces r asupra lui p.

Preconditii:

- s are drept de delegare (Grant) a unor drepturi catre o
- s are dreptul r asupra lui p

Preluare drepturi

Subiectul s preia de la o dreptul de acces r asupra lui p Preconditii

- s are drept de preluare (Take) de drepturi de la o
- o are dreptul r asupra lui p

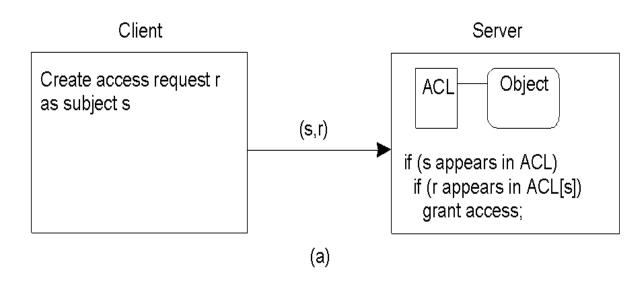
Cu acest model se poate decide daca

- un subiect poate partaja un obiect cu un alt subiect
- un subiect poate "fura" accesul la un obiect de la un alt subiect

Implementare Matrice Control Acces (MCA)

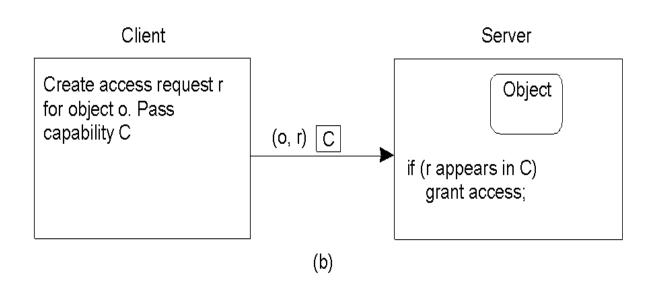

ACL (Access
Control List)
fiecare object O
pastreaza
MCA[*,O]

Capabilitati

fiecare subject S are capabilitatile din MCA[S,*]

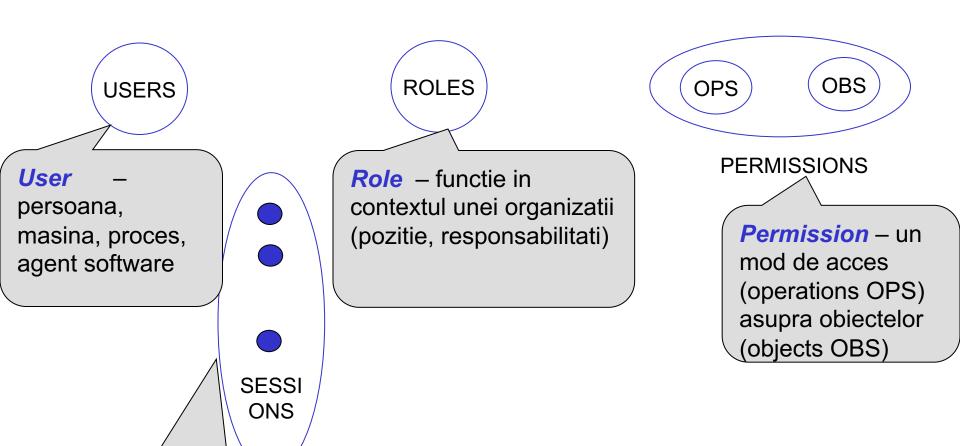
ROLITEHAV,Cy

Probleme cu modelele "clasice"

- Matrice acces (respectiv ACL, C-list):
- Nu pot reprezenta modele de acces mai complexe
  - de ex. bazate pe reguli cum ar fi competenta,
  - cele mai reduse privilegii sau
  - conflict de interese
- Nu suporta schimbari dinamice
  - modificarea drepturilor unui subiect necesita inspectarea ACL a fiecarui obiect
  - determinarea subiectilor care au acces la un obiect necesita inspectarea tuturor listelor de Capabilitati
- Nu pot gestiona drepturi de acces determinate de continutul, atributele obiectelor sau de context
- Nu inregistreaza utilizarea permisiunilor
  - Un subiect poate utiliza permisiunile ori de cate ori

RBAC - Role Based Access Control

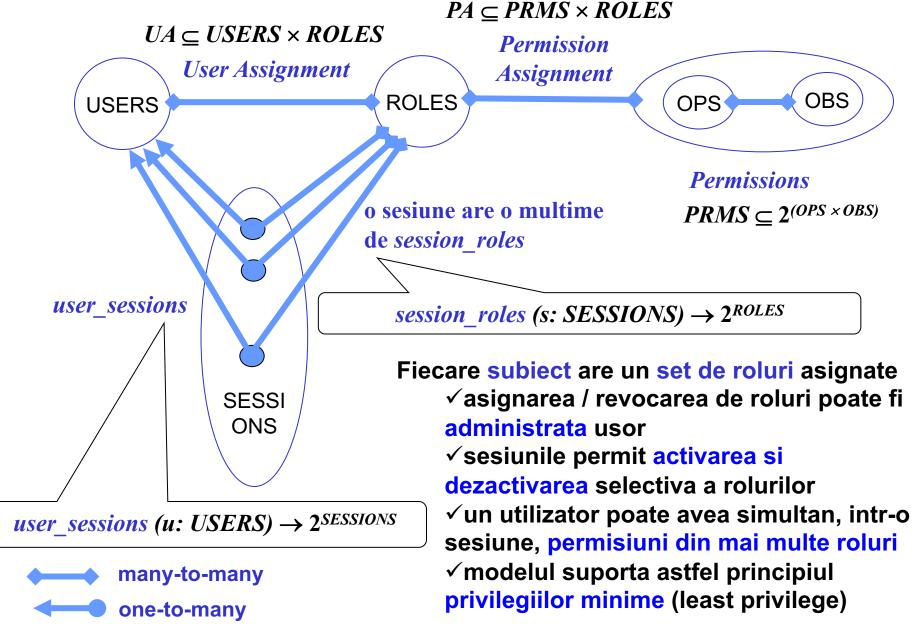

Session – instanta particulara a unei conexiuni a utilizatorului cu sistemul.

Modelul de referinta pentru Core RBAC (RBAC₀) defineste multimi de Elemente de baza

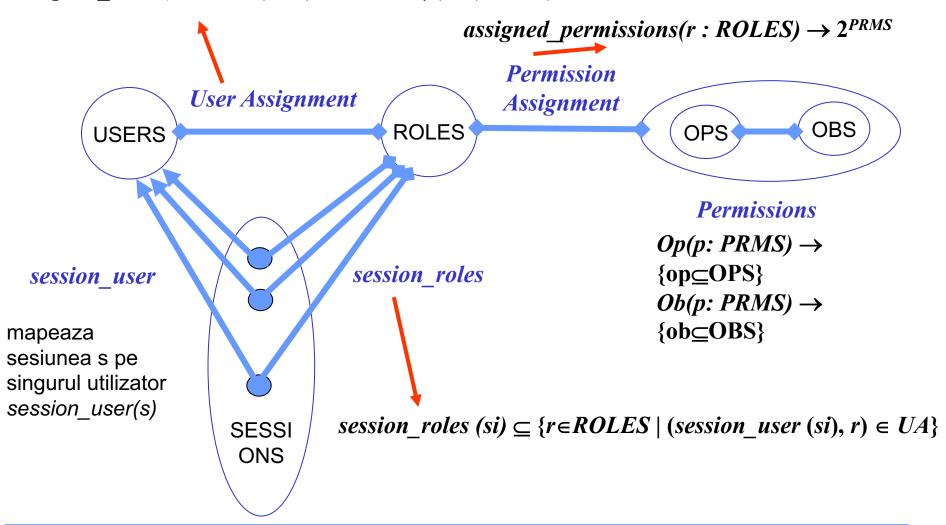
RBAC – relatii intre elementele de baza

RBAC – functii de mapare

 $assigned\_users(r:ROLES) = \{u \in USERS \mid (u, r) \in UA\}$

Rolurile (si nu subiectii) au asociate permisiuni

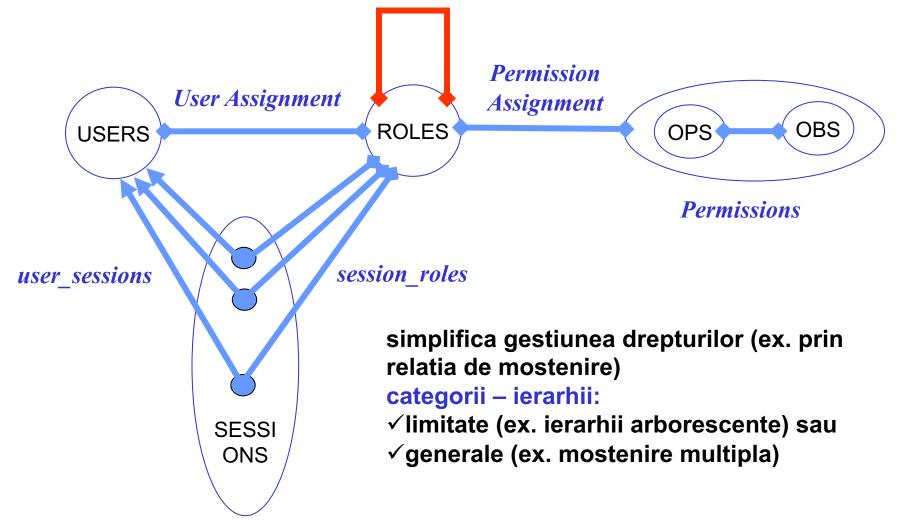
- ✓ permit predefinire roluri
- ✓ relatia rol permisiuni se schimba mai rar → administrare mai usoara

RBAC ierarhic

relatie intre roluri: rolul r1 include rolul r2, notat r1 ≥ r2 ⇔

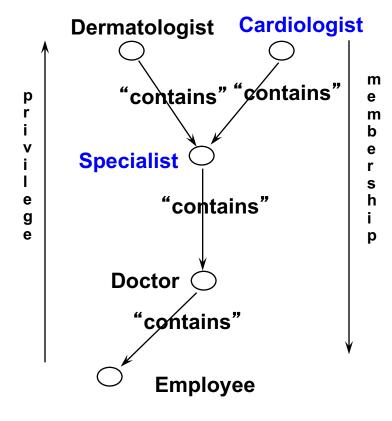
RolePermissions (r2) ⊇ RolePermissions (r1) – permisiile lui r2 sunt si ale lui r1 si AssignedUsers (r1) ⊇ AssignedUsers (r2) – user-ii lui r1 sunt si ai lui r2

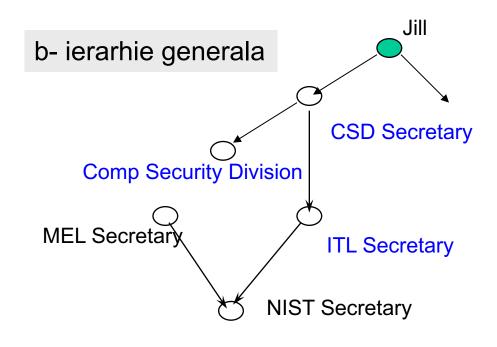

lerarhia de roluri: exemple

a-ierarhie limitata

Un Cardiolog mosteneste permisiunile unui Specialist la care adauga altele

Rolul CSD Secretary poate fi definit din privilegiile Comp Security Division si ITL Secretary care au roluri subordonate

RBAC Separarea sarcinilor

Evita conflictul de interese

1. Forma generala

Constrangere de cardinalitate pe un set de roluri

S = (set roluri, n) – niciun utilizator nu poate avea n sau mai multe roluri din set

2. Excludere mutuala a permisiunilor

roluri incompatibile: nu pot fi asumate simultan de un utilizator daca ri, rk incompatibile => ri ∈ AssignedRoles(u) => rk ∉ AssignedRoles(u)

Doua forme

- ✓ Static Separation of Duty Relations ex. rolurile ri si rk sa nu fie asignate ambele unui utilizator
- ✓ Dynamic Separation of Duty Relations ex. rolurile ri si rk sa nu fie active in acelasi timp pentru un utilizator

Specificatie Functionala RBAC

Functii Administrative

Creare si Intretinere seturi de elemente Creare si Intretinere Relatii

Functii Suport Sistem - Management sesiune

- CreateSession Creaza User Session si da utilizatorului un set de roluri active implicite
- AddActiveRole Adauga un rol ca rol activ in sesiunea curenta
- DropActiveRole Elimina un rol activ din sesiunea curenta

Decizii de control al accesului

 CheckAccess – Determina daca subiectul are permisiunea sa execute o anumita operatie asupra obiectului.

FOLITEHAV.C.

Functii Administrative de informare (Review)

- (M Mandatory, O Optional)
  - AssignedUsers (M) Intoarce setul de utilizatori asignat unui rol dat
  - AssignedRoles (M) Intoarce setul de roluri asignate unui utilizator dat
  - RolePermissions (O) Intoarce setul de permisiuni garantate unui rol dat
  - UserPermissions (O) Intoarce setul de permisiuni pe care un utilizator le are prin rolurile sale
  - SessionRoles(O) Intoarce setul de roluri active asociate cu o sesiune
  - SessionPermissions (O) Intoarce setul de permisiuni disponibile in sesiune (reuniunea tuturor permisiunilor asignate rolurilor active din sesiune)

sitatea Politehnica București - Facultatea de Automatică și Calcu Caracteristici RBAC

Calitati

- utilizatorul poate trece usor de la un rol la altul in cursul unei sesiuni, fara a schimba structura accesului
  - rezultat: RBAC mai scalabil ca matricile de acces
- permite tratarea conflictelor de interese (rolurile au reguli stricte)
- reduce overhead la administrare securitate la nivel de utilizator, obiect, permisiune

Relatia cu MAC si DAC

- RBAC este un model neutru fata de politicile de control al accesului
- poate coexista cu MAC sau DAC
  - accesul trebuie sa fie permis de RBAC si MAC / DAC

Utilizare

 Microsoft Active Directory, SELinux, FreeBSD, Solaris, Oracle DBMS, PostgreSQL 8.1, SAP R/3

Vă mulţumesc!